साहित्य क्षेत्रात भरीव कामगिरी करणाऱ्या नामवंत साहित्यिकास, विंदा करंदीकर जीवन गौरव पुरस्कार प्रदान करण्यासाठी निवड समितीची पुनर्रचना...

महाराष्ट्र शासन मराठी भाषा विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः विंदापु-१०१४/प्र.क्र.११२/२०१४/भाषा-३,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२. तारीख: १२ फेब्रुवारी, २०१५.

वाचा :-

- 9) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र.साजीगौ-२०१०/प्र.क्र.११६/सांका-३, दिनांक १३ एप्रिल, २०१०,
- २) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र.विकपु-२०११/निसपु/ प्र.क्र.१८०/सांका-४, दिनांक ०३ सप्टेंबर, २०११,
- 3) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र.पूरक-२०११/प्र.क्र.१५०/सांका-४, दिनांक १३ एप्रिल, २०१२,
- ४) मराठी भाषा विभाग, शासन निर्णय क्र.विंदापु-१०१२/प्र.क्र.८४/२०१२/भाषा-३, दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१२.
- ५) मराठी भाषा विभाग, ज्ञासन ज्ञुध्दिपत्रक विंदापु-१०१२/प्र.क्र.८४/२०१२/भाषा-३, दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१३.
- ६) मराठी भाषा विभाग, शासन निर्णय क्र.विंदापु-१०१३/प्र.क्र.१४७/२०१३/भाषा-३, दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१३.

प्रस्तावना :-

मराठी साहित्य / वाड्.मय क्षेत्रात भरीव कामगिरी करणाऱ्या नामवंत साहित्यिकास विंदा करंदीकर जीवन गौरव पुरस्कार प्रदान करण्याचा निर्णय शासनाकडून घेण्यात आला असून या पुरस्काराचे स्वरुप रुपये ५,००,०००/- (रुपये पाच लक्ष मात्र) रोख, मानचिन्ह व मानपत्र असे आहे.

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाकडून राबविण्यात येणारी ही योजना सन २०१२-१३ पासून मराठी भाषा विभागाकडे वर्ग करण्यात आली असल्यामुळे, संदर्भ क्र.४ व ६ च्या शासन निर्णयान्वये निवड समितीची पुनर्रचना करण्यात आली असून, पुरस्कार निवडीसाठी निकष निश्चित करण्यात आले आहेत. दिनांक ३१.१०.२०१४ पासून महाराष्ट्र राज्यामध्ये नवीन मंत्रीमंडळ अस्तित्वात आले असल्यामुळे विंदा करंदीकर जीवनगौरव पुरस्कार निवड समितीची पुनर्रचना करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

मराठी साहित्य क्षेत्रात उल्लेखनीय कामिगरी करणाऱ्या व भरीव योगदान देणाऱ्या ज्येष्ठ साहित्यिकांस "विंदा करंदीकर जीवन गौरव पुरस्कार" प्रदान करण्याकरीता मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे निवड समितीची पुनर्रचना करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

१. मा.मुख्यमंत्री - अध्यक्ष
२. मा.मंत्री (मराठी भाषा) - सदस्य
३. सचिव, मराठी भाषा विभाग - सदस्य
४. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ - सदस्य
५. अध्यक्ष, अखिल भारतीय मराठी साहित्य महामंडळ - सदस्य
६. सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ - सदस्य सचिव

- २. सदर सिमतीचे सदस्य सिचव हे अखिल भारतीय मराठी साहित्य महामंडळ व घटक संस्थांकडून (उदा. मराठवाडा, विदर्भ, पश्चिम महाराष्ट्र इत्यादी) तसेच मराठी भाषा विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालयांकडून, साहित्यिकाचा परिचय व अनुषंगिक माहितीसह या पुरस्कारासाठी शिफारशी मागवून सिमतीपुढे विचारार्थ ठेवतील व सदर सिमती त्यामधून, पात्र साहित्यिकाची निवड करील.
- ३. विंदा करंदीकर जीवन गौरव पुरस्कार प्रदान करण्यासाठी साहित्य / वाङ्.मय क्षेत्रात कामगिरी करणाऱ्या नामवंत साहित्यिकांची निवड करण्यासाठी खालीलप्रमाणे निकष निश्चित करण्यात येत आहेत :-
  - 9) प्रदीर्घकालीन साहित्यसेवा किती झालेली आहे ते पहावे.
  - २) साहित्याच्या विविध प्रकारातील लेखन विशेषत: सृजनात्मक लेखन केले आहे किंवा कसे ते तपासावे.
  - ३) वयाची ज्येष्ठता विचारात घ्यावी.
  - ४) मिळालेले वाड्.मयीन सन्मान / पुरस्कारांची दखल घ्यावी.
  - ५) जनमानसातील उज्वल प्रतिमा याबाबत विचार व्हावा.
  - ६) महाराष्ट्रातील साहित्य आणि संस्कृतीसाठी संस्थात्मक भरीव योगदान लक्षात घ्यावे.
  - ७) वाड्.मयीन क्षेत्रात नवीन विचारसरणीचा अवलंब केला आहे किंवा कसे याची दखल घेण्यात यावी.
  - अन्य भारतीय भाषांमध्ये, तसेच परदेशी भाषांमध्ये साहित्य अनुवादीत झाले असल्यास त्याचा विचार व्हावा.
  - ९) पुरस्कारार्थ विचाराधीन साहित्यिकांच्या ज्या साहित्यावर पी.एच.डी किंवा एम.फील या सारख्या पदव्या देण्यात आल्या असतील, तर त्याचा पुरस्कारासाठी विचार व्हावा.
  - १०) एकूण प्रकाशित ग्रंथांची संख्या विचारात घ्यावी.
  - ११) महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार मिळालेल्या साहित्यिकाचा पुरस्काराकरीता विचार करु नये.
- ४. वरील मार्गदर्शक निकषांच्या आधारे समितीने साहित्यिकाचे साहित्य क्षेत्रातील मोलाचे कार्य व योगदान विचारात घ्यावे.

- ५. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च मागणी क्रमांक.झेडएफ-०२, २२०५, कला व संस्कृती (०१) योजनेतर योजना (०१) (०३) उत्तम पुस्तकांना उत्तेजन ५० इतर खर्च (२२०५ ३१९९) या लेखाशीर्षाखाली त्या त्या वर्षी मंजूर होणाऱ्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- ६. प्रस्तूत प्रकरणी होणाऱ्या खर्चासाठी सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी आणि नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या दुय्यम अधिकाऱ्यास या संबंधीत देयकावर स्वाक्षरी करण्यासही या आदेशाव्दारे प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०२१२१७५६१६९२३३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अपर्णा अ.गावडे) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) मा.मंत्री (मराठी भाषा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा.राज्यमंत्री (मराठी भाषा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) प्रबंधक, लोक आयुक्त आणि उप लोक आयुक्त कार्यालय, मुंबई,
- ५) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई,
- ६) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर,
- ७) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ८) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- ९) सचिव, मराठी भाषा विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई
- ११) अध्यक्ष, अखिल भारतीय मराठी साहित्य महामंडळ, पुणे,
- १२) सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, मुंबई
- १३) भाषा ३ (संग्रहार्थ).